

Vas Megyei Tudományos Ismeretterjesztő Egyesület

9700 Szombathely, Köszegi u. 2. | Tel./fax: +36 94/509-500

E-mail: info@vasitit.hu | Weblap: www.vasitit.hu

Nyilvántartási szám: 18-0020-06 | Intézmény-akkreditációs lajstromszám: AL-0032

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

Pályázati azonosító:	TOP-5.3.2-17-VS1-2021-00001
Projekt címe:	Közös jövőnk Vas megye
A megvalósított projektesemény megnevezése:	A hagyományos gyümölcstermesztés megismerése előadássorozat 2.
A projektesemény megvalósításának helyszíne:	Művelődési Ház (9554 Egyházashetye, Berzsenyi u. 45.
A projektesemény megvalósításának dátuma, időpontja:	2022. Május 24. 17:00-19:00

TUDÁSBŐVÍTŐ ALKALOM CÉLJA

Hagyományos gyümölcstermesztés megismerése - Ambrus Lajos: Nagy almáskönyve alapján.
Előadó: Ambrus Lajos József Attila-díjas író, szerkesztő

TUDÁSBŐVÍTŐ ALKALOM TEMATIKÁJA

Prágai alma (Deák Ferenc kedvenc almája)

Petőfi körtefája

TUDÁSBŐVÍTŐ ALKALOM TARTALMA

Az előadássorozat következő alkalmán Deák Ferenc kedvenc almájának és Petőfi körtefájának főbb jellemzőit, eredetét, termesztését ismerhettük meg. Kivonat az előadásból:

„Deák kedvenc almája, a prágai alma volt. ez a Prágai alma nevű alma nem is a közismert főváros Prágáról kapta a nevét, hanem a Veszprém (volt Zala) megyei kis magyar falucskáról. Sümegprágáról. Ugyanis ebben a cikkben a kiváló 19. századi pomológus, Villási Pál keszthelyi intézetigazgató lapjában egy Kacs Kovics Lajos nevezetű férfiú cikket közölt *Prágai és Tolmácsi alma* címmel. S ez a Kacs Kovics meglepő anekdotikus történettel rukkolt elő – nem kevesebbet állítva,

TOP-5.3.2-17-VS1-2021-00001

Közös jövőnk Vas megye

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Vas Megyei Tudományos Ismeretterjesztő Egyesület

9700 Szombathely, Kőszegi u. 2. | Tel./fax: +36 94/509-500

E-mail: info@vasitit.hu | Weblap: www.vasitit.hu

Nyilvántartási szám: 18-0020-06 | Intézmény-akkreditációs lajstromszám: AL-0032

hogy a haza bölcsének, Deák Ferencnek leginkább kedvelt gyümölcse eme a Prágai alma volna. Kacs Kovics le is írja történetet:

„midőn 1863-ik évben a boldogult kertészeti társulat Deák Ferencz nagy hazánkfiát tiszteleti tagjává nevezte, tiszteletének e tanujelét küldöttség által juttatta tudomására, melynek tagjai: Hajós József kir. tanácsos, Király Pál országgyűlési képviselő, és ha emlékezetem nem csal, Ertl Károly, Ensel Rezső Kálmán és a társulat akkori igénytelen titkára, magam, valának. A bizottság kedves megbízatásában eljárván, miután kiküldetése célját előadta, az öreg úr e szíves figyelmet és megtiszteltetést örömmel s köszönettel fogadta. Társalgás közben szóba jött a zalaegerszegi gyümölcskiállítás eredménye, melynek megbeszélése után azon kérdést intézte a küldöttség tagjaihoz: ismerik-e a prágai almát? Erre azonban mindannyian nemmel feleltek. Akkor elmondá, miként egy alkalommal Zala megyében valamelyik ismerősénél többekkel vendégül lévén, az ebéd végén két edényben hordott körül almát a szolgál. A vendégek egyike vett az elébb kínáltból, s azt jó ízűen élvezte, midőn pedig a másikkal kínáltatott, ezt megköszönve visszautasítá: annyival inkább, mert az előbbivel azonosnak vélte. Erre a háziúr figyelmeztette vendégét, venne a másikkal is, kóstolja meg mindkettőt, s mondja meg: melyik jobb. A vendég megtette, s határozott elsőbbséget adott utóbbinak. No lám, mondá a háziúr, mindkettő Prágai alma, de amelyből előbb tetszett enni, az idei termés, utóbbi pedig ugyanazon fának tavali termése.”

Kacs Kovics ezután fölteszi a költői kérdést: „létezik-e s kinél, Deák Ferencz nagy hazánkfiának e kedvencz almája?”.

A Petőfi körtefája címet viselő körte téli fajta, a hozzá fűződő anekdotát Ambrus Lajos is megosztotta az előadás résztvevőivel.

„Petőfi Sándor 1849 július 25.-én csatlakozott a Bem tábornok vezette erdélyi haderőhöz, akikkel 30-án este Székelykeresztúron pihentek meg.

Az estét a költő, Vargha Zsigmond családja körében töltötte (későbbi Gyárfás kúriában), bivalytejes és túros puliszkát vacsorázva, amit versben fogalmazva hagyott ránk, amikor a házigazda lányának, Vargha Rozáliának három szakaszos verset írt, melyben a szíves vendéglátást, és vacsorát magasztalta.

A vacsora végeztével kimentek a kertbe, és az akkor még fiatal körtefa alatt álló padra telepedve beszélgettek, énekeltek. A legenda azt tartja, hogy 31.-én reggel a körtefa alatt szavalta el Petőfi az Egy gondolat bánt engemet című versét, megjósolva aznap halálát, majd indultak a honvédek Segesvár felé.

Petőfi, mivel Bem apó nem engedte kedves szárnysegédjét a csata sűrűjébe, a Fehéregyháza mellett folyó Sárpatok hídjáról nézte a csatát. A hatszoros túlerő ellen Bem tábornok zsenialitása is kevésnek bizonyult, a csata elveszett. Petőfi további sorsára pedig rejtély borult.

TOP-5.3.2-17-VS1-2021-00001

Közös jövőnk Vas megye

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Vas Megyei Tudományos Ismeretterjesztő Egyesület

9700 Szombathely, Kőszegi u. 2. | Tel./fax: +36 94/509-500

E-mail: info@vasitit.hu | Weblap: www.vasitit.hu

Nyilvántartási szám: 18-0020-06 | Intézmény-akkreditációs lajstromszám: AL-0032

A körtefa pedig, mint utolsó elő tanú, meg a 60-as években is élt, igaz vaspántokkal megerősítve. A fát bekerítették, a kerítésen márványtáblát helyeztek el, rajta Kányádi Sándor verse. Ambrus Lajos erdélyi utazása alatt találkozott olyan gyümölcstermesztővel, aki „Petőfi körtefájának” utódait tudhatja magáénak, így Lajos is ültetett az egyházháshelyi birtokán egy eredeti Petőfi körtefát. Az érdeklődők az előadás után az említett fát megtekinthették.

TOP-5.3.2-17-VS1-2021-00001

Közös jövőnk Vas megye

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

